

Bemærkninger til forslaget

Indvandrere og flygtninge har en markant højere ledighed end danske statsborgere, og de er ledige i længere tid. For de tyrkiske indvandrere ligger ledigheden eksempelvis helt oppe på 50 pct.

Denne ledighed for såvel unge som voksne indvandrere kan ikke alene forklares ved alder, køn, uddannelsesbaggrund eller arbejdsfunktion, men skyldes i følge Socialkommissionen faktorer som:

- Strukturelle barrierer (erhvervskultur, rationalisering, ændrede og stigende kvalifikationskrav, adgang til det offentlige arbejdsmarked samt placering som ekstra arbejdskraft).
- Formelle barrierer, bl.a. i form af mangelfulde danskundskaber og faglige kvalifikationer.
- Uformelle barrierer, f.eks. arbejdsgiveres og danske arbejdskammeraters holdninger samt forskelle i normer og adfærd.

Disse barrierer kan ikke nedbrydes ved et enkelt lovforslag. Der må derfor iværksættes forskellige initiativer for at gøre op med denne urimelighed. Arbejdsministeren har da også taget et behjertet initiativ i sin handlingsplan til nedbrydning af barrierer for beskæftigelse af indvandrere og flygtninge.

Problemet er blot, at ministerens plan standser lige der, hvor det begynder at blive svært. F.eks. er planen begrænset, når det drejer sig om forslag til, hvordan arbejdsmarkedets parter motiveres til i højere grad at drage fordel af etniske mindretals særlige kvaliteter. Planen indeholder heller ikke forslag til, hvordan man kan undgå den forskelsbehandling, som i dag foregår, f.eks. i forbindelse med lærepladser, arbejdsanvisning eller ansættelser.

SF ønsker med dette forslag, at der gøres op med arbejdsgivernes muligheder for lovligt at diskriminere mennesker med anden etnisk oprindelse, national herkomst, hudfarve eller religion.

De retningslinjer, der opregnes i forslaget, er inspireret af lov om ligebehandling af mænd og kvinder og er derfor begrænset i deres sigte. Forslaget kan derfor ikke stå alene, men bør følges op af initiativer til forbedring af etniske mindretals muligheder for via uddannelse og opkvalificering at få en placering på arbejdsmarkedet.

Det er ikke SF's opfattelse, at lovgivning alene ændrer på menneskers adfærd. Der skal dybtliggende ændringer til i den holdning, som mennesker møder hinanden med. Og det kan ikke ske ved lovgivning. Det handler om de påvirkninger, børn får i børnehaver og skoler, når de er sammen med kammerater fra andre kulturer. Det handler om, at vi alle skal lære, at en fremmed blot er et andet menneske, som man ikke kender.

På den anden side har ligestillingslovgivningen mellem mænd og kvinder og den praksisændring, den har medført, givet kvinderne en bedre mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet og har dæmmet op for den værste diskrimination.

Der er i Danmark adskillige 2. generations indvandrere, som taler perfekt dansk, som ønsker at blive integreret i det danske samfund, men som på grund af hudfarve eller navn ikke har en chance for at få foden inden for på arbejdsmarkedet. Det kan vi ikke være bekendt.

Sagen er i al sin enkelhed, at hvis en arbejdsgiver kan mødes med et krav om godtgørelse på op til 39 ugers løn i tilfælde af diskrimination, så bliver de altid mere medgørlige.

Samtidig er beslutningsforslagets enkelte elementer udarbejdet på en sådan måde, at det kommende lovforslag skal kunne hvile på den domspraksis, som gennem årene er udviklet på ligebehandlingsområdet, når det drejer sig om mænd og kvinder.

Nævnet for Etnisk Ligestilling, som blev nedsat ved lov nr. 466 af 30. juni 1993, har givet baggrunden for, at det er muligt at følge udviklingen på bl.a. arbejdsmarkedet tæt. Men det er ikke SF's opfattelse, at Nævnet for Etnisk Ligestilling skal have kompetence ved afgørelsen af de konkrete sager. Denne kompetence bør henlægges til domstolene eller faglig voldgift, hvor der er overenskomst herom.

Det forhold, at Nævnet for Etnisk Ligestilling har kompetence til at følge udviklingen generelt, giver den mulighed, at hvis det viser sig, at de faglige organisationer ikke forfølger sagerne, således som de efterhånden har gjort, når det drejer sig om ligebehandling mellem mænd og kvinder, så kan det overvejes at